T014 BD V 192-Q4-P16-Vua Bình Sa và Các Đệ Tử-Phật Sở Hành Tán

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHAÄT SÔÛ HAØNH TAÙN QUYEÅN 4

Phaåm 16: VUA BÌNH-SA VAØ CAÙC ÑEÄ TÖÛ

Khi naêm Tyø-kheo kia
A-thaáp-ba-theä thaûy
Nghe tieáng Ngaøi bieát phaùp
Buøi nguøi töï hoå theïn
Chaép tay cung kính Ngaøi
Cuøng chieâm ngöôõng toân nhan
Nhö Lai duøng phöông tieän
Giuùp hoï vaøo chaùnh phaùp
Naêm Tyø-kheo tröôùc sau
Ñaéc ñaïo, ñieàu caùc caên
Nhö naêm ngoâi sao saùng
Thaønh haøng ñöùng haàu traêng.
Khi aáy thaønh Cöu-di
Con tröôøng giaû Da-xaù
Ñeâm nguû chôït giaùc ngoä
Töï thaáy caû quyeán thuoäc
Nam nöõ nguû khoûa thaân
Lieàn sinh loøng chaùn cheâ
Nghó ñaây goác phieàn naõo
Löøa doái nhöõng keû ngu
Maëc ñoà, ñeo anh laïc
Rôøi nhaø vaøo nuùi röøng
Doïc ñöôøng keâu leân raèng:
“Naõo loaïn! OÂi naõo loaïn!’
Phaät kinh haønh ñeâm vaéng
Nghe tieáng keâu “naõo loaïn”
Ngaøi goïi: “OÂng laïi ñaây
Ñaây coù choã yeân oån
Nieát-baøn raát maùt meû
Vaéng laëng lìa phieàn naõo”.
Da-xaù nghe Phaät daïy
Trong taâm raát vui möøng
Traùi taâm voán chaùn lìa

Thaùnh tueä chôït môû baøy
Nhö xuoáng ao maùt meû
Tieán daàn ñeán choã Phaät
Thaân chaøng coøn daùng tuïc
Maø taâm saïch laäu roài
Söùc caên laønh ñôøi tröôùc
Mau chöùng quaû La-haùn
Trí tònh, lyù daàn saùng
Nghe phaùp lieàn giaùc ngoä
Nhö tô luïa traéng tinh
Nhuoäm raát deã aên maøu.
Chaøng ñaõ töï giaùc tri
Ñieàu neân laøm ñaõ laøm
Thaáy thaân vaãn trang nghieâm
Maø sinh taâm hoå theïn.
Nhö Lai bieát yù aáy
Neân vì chaøng noùi keä:
“Duøng anh laïc ñieåm trang
Taâm ñieàu phuïc caùc caên
Quaùn chuùng sinh bình ñaúng
Haønh phaùp chaúng keå thaân.
Thaân maëc y xuaát gia
Maø loøng luïy chöa queân
ÔÛ röøng, lôïi coøn nghó
Thì khaùc chi ngöôøi ñôøi.
Tuy thaân laø ngöôøi tuïc
Loøng ôû caûnh cao xa
Taïi gia ñoàng röøng nuùi
Thì xa lìa ngaõ sôû.
Buoäc môû ôû nôi taâm
Thaân ñaâu coù ñònh töôùng
Maëc giaùp, aùo baøo troïng
Coù theå ngaên keû thuø
Caïo toùc maëc y nhuoäm
Laø phuïc giaëc phieàn naõo”
Phaät goïi: “Tyø-kheo laïi!”
Lieàn ñoù ñoåi daùng tuïc
Ñaày ñuû töôùng xuaát gia
Ñeàu trôû thaønh Sa-moân.

Chaøng tröôùc coù nhieàu baïn
Ñeán naêm möôi boán ngöôøi
Theo baïn laønh xuaát gia
Laàn löôït vaøo chaùnh phaùp.
Ñoù do nghieäp laønh xöa
Quaû maàu hoâm nay thaønh
Ñaù voâi thaám laâu ngaøy
Qua nöôùc mau töôi saùng.
Caùc Thanh vaên thöôïng haïnh
Saùu möôi vò La-haùn
Ñeàu nhö phaùp La-haùn
Thuaän theo lôøi daïy baûo:
“Nay thaày ñaõ ñöôïc ñoä
Qua bôø soâng töû sinh
Vieäc laøm ñaõ roát raùo
Ñaùng thoï moïi cuùng döôøng,
Ñeàu neân ñeán caùc nöôùc
Ñoä ngöôøi chöa giaûi thoaùt
Chuùng sinh khoå laãy löøng
Laâu khoâng ngöôøi cöùu giuùp
Caùc thaày ñeàu rieâng ñeán
Thöông xoùt maø daét dìu.
Giôø Ta cuõng moät mình
Trôû laïi nuùi Giaø-xaø
ÔÛ ñoù coù vò tieân
Vua Tieân vaø Phaïm tieân
Thaûy ñeàu ôû taïi ñoù
Caû nöôùc ñeàu toân kính.
Tieân khoå haïnh Ca-dieáp
Nhaân daân ñeàu kính thôø
Ngöôøi theo hoïc raát ñoâng
Ta nay ñeán ñoä oâng”.
Saùu möôi Tyø-kheo aáy
Vaâng lôøi, giaûng roäng phaùp
Moãi vò theo duyeân xöa
Tuøy yù ñeán caùc nöôùc.
Theá Toân rieâng mình böôùc
Ñeán thaúng nuùi Giaø-xaø
Vaøo röøng phaùp vaéng laëng

Ñeán choã tieân Ca-dieáp.
OÂng coù hang thôø löûa
Nôi ôû cuûa roàng ñoäc
Nuùi röøng thaät saùng trong
Nôi nôi ñeàu yeân caû.
Theá Toân vì hoùa ñoä
Xin oâng ôû laïi ñeâm
Ca-dieáp baïch Phaät raèng:
“Khoâng coù choã nghæ ngôi
Chæ coù hang thôø löûa
Kheùo thanh tònh ôû ñöôïc
Nhöng coù roàng ñoäc ôû
Seõ laøm thöông toån Ngaøi”.
Phaät noùi: “OÂng cöù cho
Chæ ôû moät ñeâm thoâi”
Ca-dieáp cöù can ngaên
Theá Toân cöù xin maõi
Ca-dieáp laïi baïch Phaät:
“Loøng chaúng muoán cho Ngaøi
Thì toâi laø boûn seûn
Thoâi thì tuøy sôû thích”.
Phaät lieàn vaøo hang löûa
Ngoài thaúng, suy nghó ñuùng
Roàng ñoäc troâng thaáy Phaät
Noåi giaän phun löûa ñoäc
Caû ñoäng löûa ñoû röïc
Maø chaúng chaïm thaân Phaät.
Hang chaùy roài löûa taøn
Theá Toân vaãn ngoài yeân
Gioáng nhö kieáp löûa daäy
Cung Phaïm thieân chaùy taøn
Vua Phaïm vaãn ngoài yeân
Khoâng lo cuõng khoâng sôï.
Roàng ñoäc thaáy Theá Toân
Saéc maët khoâng bieán ñoåi
Ñoäc döùt, taâm laønh sinh
Cuùi ñaàu xin quy y
Ñeâm, Ca-dieáp thaáy saùng
Than raèng: “OÂi laï quaù!

Nhö ngöôøi ñaïo ñöùc naøy
Maø bò löûa roàng ñoát!”
Ca-dieáp vaø quyeán thuoäc
Saùng sôùm ñeàu ñeán xem
Phaät ñaõ haøng roàng ñoäc
Ñöïng ôû trong bình baùt
Môùi bieát coâng ñöùc Phaät.
Duø hoï laáy laøm laï
Nhöng kieâu maïn laâu ngaøy
Vaãn noùi: “Ñaïo ta cao!”
Phaät beøn tuøy thôøi nghi
Hieän caùc thöù thaàn bieán
Quaùn saùt ñieàu hoï nghó
Bieán hoùa maø öùng hieän
Khieán taâm hoï meàm dòu
Xöùng ñaùng thaønh phaùp khí
Töï thaáy ñaïo mình thaáp
Khoâng bì kòp Theá Toân
Maø quyeát ñònh haï mình
Thuaän theo thoï phaùp chaùnh.
Uaát-tyø-la Ca-dieáp
Coù naêm traêm ñeä töû
Theo thaày kheùo ñieàu phuïc
Thöù lôùp thoï chaùnh phaùp
Ca-dieáp vaø ñoà chuùng.
Sau khi ñöôïc hoùa ñoä
Vaät nuoâi soáng cuûa tieân
Vaø caùc ñoà thôø löûa
Ñeàu neùm heát xuoáng soâng
Maëc chìm troâi theo nöôùc.
Na-ñeà vaø Giaø-xaø
Hai em ôû döôùi doøng
Thaáy y phuïc, caùc vaät
Theo doøng nöôùc troâi xuoáng
Töôûng anh gaëp naïn to
Neân vöøa sôï vöøa lo
Cuøng naêm traêm ñeä töû
Leân ngöôïc doøng tìm anh
Thì thaáy anh xuaát gia

Caùc ñeä töû cuõng theá
Bieát ñöôïc phaùp chöa töøng
Maø cho laø laï luøng
Nay, anh ñaõ vaøo ñaïo
Chuùng ta cuõng phaûi theo
Ba ngöôøi anh em ñoù
Vaø ñeä töû, doøng hoï
Phaät noùi phaùp cho nghe
Baèng thí duï thôø löûa:
Khoùi ñen ngu si boác
Duøi löûa loaïn töôûng sinh
Löûa tham duïc, giaän töùc
Thieâu ñoát caùc chuùng sinh.
Löûa phieàn naõo nhö theá
Chaùy höøng khoâng daäp taét
Caøng ñaém trong sinh töû
Löûa khoå cuõng thöôøng choùng
Thaáy ñöôïc hai thöù löûa
Röïc chaùy khoâng choã nöông
Laøm sao ngöôøi coù taâm
Maø khoâng sinh chaùn lìa.
Chaùn lìa döùt tham duïc
Tham heát, ñöôïc giaûi thoaùt
Neáu ñaõ ñöôïc giaûi thoaùt
Giaûi thoaùt tri kieán sinh
Quan saùt doøng sinh töû
Maø neâu leân phaïm haïnh
Vieäc phaûi laøm ñaõ laøm
Khoâng chòu thaân haäu höõu.
Ngaøn Tyø-kheo nhö theá
Nghe Theá Toân noùi phaùp
Caùc laäu khoâng heà khôûi
Taát caû taâm giaûi thoaùt.
Phaät beøn noùi phaùp cho
Ca-dieáp, ngaøn Tyø-kheo
Vieäc phaûi laøm ñaõ laøm
Tueä tònh dieäu trang nghieâm
Caùc quyeán thuoäc coâng ñöùc
Giöõ giôùi, caùc caên tònh

Tieân ñaïi ñöùc theo ñaïo
Röøng khoå haïnh hoang vaéng
Nhö ngöôøi boû giôùi ñöùc
Thì thaân khoâng coøn gì.
Theá Toân cuøng moân ñoà
Ñi ñeán thaønh Vöông xaù
Ngaøi nhôù vua Ma-kieät
Coù lôøi theà luùc tröôùc
Theá Toân ñaõ ñeán nôi
Döøng nghæ trong röøng gaäy.
Vua Bình-sa nghe tin
Beøn cuøng ñaïi quyeán thuoäc
Gaùi trai caû nöôùc theo
Ñi ñeán choã Nhö Lai
Xa thaáy Nhö Lai ngoài
Haøng taâm, phuïc caùc caên
Khoâng coøn töôùng traàn tuïc,
Xuoáng xe, ñi boä ñeán
Gioáng nhö trôøi Ñeá Thích
Ñeán choã vua Phaïm Thieân vöông
Tröôùc leã döôùi chaân Phaät
Thaêm hoûi: Ñöôïc an vui.
Phaät an uûi xong roài
Môøi vua ngoài moät beân.
Vua nghó thaàm trong loøng
Phaät coù uy löïc lôùn
Ca-dieáp ñöùc toát thaûy
Nay ñeàu laøm ñeä töû.
Phaät bieát yù moïi ngöôøi
Beøn hoûi Ca-dieáp raèng:
“Thaày thaáy phöôùc lôïi gì
Maø boû pheùp thôø löûa?”
Ca-dieáp nghe Phaät hoûi:
Voäi ra tröôùc ñaïi chuùng
Quyø goái maø chaép tay
Lôùn tieáng baïch Phaät raèng:
“Tu phöôùc thôø thaàn löûa
Quaû baùo ñeàu luaân hoài
Phieàn naõo sinh töû taêng

Cho neân con xaû boû.
Sieâng naêng thôø thaàn löûa
Laø mong höôûng naêm duïc
AÙi duïc taêng voâ cuøng
Cho neân con xaû boû
Thôø löûa tu chuù thuaät
Lìa giaûi thoaùt, thoï sinh
Thoï sinh laø goác khoå
Neân boû laïi caàu an.
Con voán cho khoå haïnh
Cuùng teá, laäp ñaïi hoäi
Laø toát nhaát treân ñôøi
Nhöng traùi vôùi chaùnh ñaïo
Cho neân nay xaû boû
Caàu vaéng laëng vöôït hôn
Lìa sinh, giaø, beänh, cheát
Choã maùt meû voâ taän
Vì bieát nghóa naøy neân
Xaû boû pheùp thôø löûa”
Theá Toân nghe Ca-dieáp
Noùi vieäc mình thaáy bieát
Phaät muoán caùc chuùng sinh
Ñeàu sinh taâm tònh tín
Neân baûo Ca-dieáp raèng:
“Naøy Boà-taùt! Laønh thay
Phaân bieät roõ caùc phaùp
Ñeå theo ñaïo vöôït hôn
Giôø ôû tröôùc ñaïi chuùng
Hieån roõ coâng ñöùc thaày
Nhö tröôûng laõo giaøu coù
Coøn tìm ñöôïc kho baùu
Khieán chuùng sinh ngheøo khoå
Caøng sinh taâm chaùn lìa.”
Laønh thay! Vaâng lôøi Phaät
Lieàn ôû tröôùc ñaïi chuùng
Nhieáp thaân vaøo chaùnh thoï
Bay voït leân hö khoâng
Kinh haønh, naèm, ngoài, ñöùng
Hoaëc khaép thaân töï nhieân

Hai beân phun löûa, nöôùc
Khoâng chaùy, cuõng khoâng öôùt
Töø thaân ra maây möa
Saám chôùp rung ñaát trôøi
Theá gian ñeàu chieâm ngöôõng
Thoûa maét nhìn khoâng chaùn
Khaùc mieäng maø ñoàng lôøi
Khen ngôïi: chöa töøng coù.
Sau ñoù thu thaàn thoâng
Leã döôùi chaân Theá Toân:
“Phaät laø thaày cuûa con
Con laø ñeä töû Phaät
Vaâng lôøi nghe haïnh naøy
Vieäc laøm ñaõ xong xuoâi”
Caû theá gian ñeàu thaáy
Ca-dieáp laø ñeä töû
Quyeát ñònh bieát Theá Toân
Thaät laø Nhaát Thieát Trí.
Phaät bieát caùc hoäi chuùng
Kham thoï ñöôïc phaùp giaùo
Neân baûo vua Bình-sa:
“Ñaïi vöông haõy laéng nghe
Taâm yù vaø caùc caên
Ñeàu laø phaùp sinh dieät
Bieát roõ loãi sinh dieät
Cho neân thaáy bình ñaúng.
Thaáy bình ñaúng nhö theá
Ñoù chính laø bieát thaân
Bieát thaân, phaùp sinh dieät
Khoâng laáy cuõng khoâng nhaän
Bieát thaân laø caên giaùc
Khoâng ngaõ vaø ngaõ sôû
Chæ chöùa caùc nhoùm khoå
Khoå sinh roài khoå dieät
Ñaõ bieát töôùng caùc thaân
Khoâng ngaõ vaø ngaõ sôû
Ñoù chính laø baäc nhaát
Nôi thanh tònh voâ cuøng.
Phieàn naõo, ngaõ kieán thaûy

Troùi buoäc caùc chuùng sinh
Ñaõ thaáy khoâng ngaõ sôû
Caùc phöôïc ñeàu giaûi thoaùt
Thaáy khoâng thaät troùi buoäc
Thaáy chaân thaät, giaûi thoaùt
Chuùng sinh nhieáp thoï giôùi
Thì bò taø nhieáp thoï.
Neáu nhö hoï coù ngaõ
Hoaëc “thöôøng” hoaëc “voâ thöôøng”
Hai bieân kieán sinh töû
Coù loãi laàm naëng nhaát.
Neáu cho laø voâ thöôøng
Thì tu haønh khoâng quaû
Cuõng khoâng thoï thaân sau
Khoâng coâng maø giaûi thoaùt.
Neáu cho laø coù thöôøng
Khoâng khoaûng giöõa sinh töû
Thì neân ñoàng hö khoâng
Khoâng sinh cuõng khoâng dieät.
Neáu cho laø coù ngaõ
Thì neân taát caû ñoàng
Taát caû ñeàu coù “ngaõ”
Khoâng nghieäp, quaû töï thaønh.
Neáu coù ngaõ laøm ra
Khoâng neân gaéng tu haønh
Kia coù chuû töï taïi
Thì ñaâu caàn taïo taùc.
Neáu “ngaõ” thì coù thöôøng
Leõ ra khoâng ñoåi khaùc
Thaáy coù söï khoå, vui
Thì sao noùi coù “thöôøng”?
Bieát sinh thì giaûi thoaùt
Xa lìa caùc buïi nhô
Taát caû ñeàu coù thöôøng
Thì caàn gì giaûi thoaùt?
Voâ ngaõ khoâng chæ noùi
Lyù thaät, voâ thaät taùnh
Khoâng thaáy vieäc “ngaõ” laøm
Vì sao noùi “ngaõ” laøm

Maø ngaõ ñaõ khoâng laøm
Cuõng khoâng ai laøm ngaõ
Vì khoâng hai vieäc naøy
Neân thaät khoâng coù ngaõ.
Khoâng ngöôøi laøm, ngöôøi bieát
Khoâng chuû, maø thöôøng ñoåi
Sinh töû ngaøy ñeâm troâi.
Nay vua nghe ta noùi
Saùu caên, saùu caûnh giôùi
Nhaân duyeân luïc thöùc sinh
Ba thöù hoäi sinh xuùc
Nghieäp taâm nieäm chuyeån theo
Maët trôøi gaëp coû khoâ
Coù maët trôøi, löûa sinh
Caùc caên, caûnh giôùi, thöùc
Só phu sinh cuõng theá.
Maàm töø haït gioáng sinh
Haït gioáng chaúng phaûi maàm
Khoâng töùc, cuõng khoâng khaùc
Chuùng sinh sinh cuõng vaäy!”
Theá Toân noùi chaân thaät
Nghóa bình ñaúng baäc nhaát
Vua Bình-sa vui möøng
Ly caáu, maét phaùp sinh
Quyeán thuoäc vua, nhaân daân
Traêm ngaøn caùc thaàn quyû
Nghe noùi phaùp cam loä
Cuõng theo ñoù ly traàn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.